

Zajedno sa raspadnutom šindrom,
Šiljastim krovom kao jedrom
Zahvatiću veter, pa, zaplovimo, skelo,
Ispod tmurnog neba, smelo,
U susret sodbini, dobru i zlu,
Slojeve obrasle mahovinom
Pometimo do čoška na tamnom dnu,
Baš kao Noe, sa svojom imovinom,
Ne gubeći kurs na vodenoj mapi,
Pučina ga neće poraziti,
Niti bure ni potopi,
Oholo će zaveslati,
Sledeći samo svoj dar,
Dom naš, stari gospodar.

Juzef Vitlin (1896–1976)

POLJSKOM JEZIKU

Dao si nam sve što si mogao, Gospode
Našega speva, gneva i lamenta.
Pošao si sa nama u progone,
Ah, udeli nam poslednje sakramente.

Beli golube, koji će najaviti
Savez slobodnih s onima koje još tuku,
Na logorskoj žici, u svakom vojniku
Živi, i nek se tobom ne nasiti!

S mlekom i medom poteci do slivnika
Črđova zapalih u nevolju,
Najslađom reči pozdravi pobednika
Koji je ostao na pustom polju.

A ako se vratimo na krvavo krilo,
Sa koga si ti a i mi počeli –
Ćutanjem namučeno poljsko tlo
Neka pozdravljuju anđeli.

1943

PRED KRAJ SVETA

Pred kraj sveta
pojavila su se tri andela
na motociklima.

Jedan anđeo
preobukao se u policajca
i nosio je šlem na glavi.

Drugi anđeo
bio je u fraku, sa cilindrom.

A treći anđeo
nije bio sasvim anđeo –
mada je imao krila na ramenima
i veliki oreol iznad čela.

1967

EMIGRACIJSKI PESNIK

Čudesne vradžbine čini,
pa njegova okolina postaje sve više pusta,
onda, u toj pustinji,
slobodno otvara usta
u pohvalu slobodnih ustā.

1975

Jan Lehonj (1899–1956)

RAZGOVOR S ANĐELOM

Danas me u snu pohodio anđeo poljske sudbe
I plakao, krila su u mraku treperila srebrno,
Kao da bi htio da mi kaže: "Umireš lagano,
Samotan, tako daleko od zemlje rodne."

"Daleko? Šta kažeš? Svakodnevno mi vetri
donose sa naših polja i bašta zapah,
sa mnom je sve, baš sve: mazovjecki pesak
i litvanska jezera, i Visla, i Tatri."

EMIGRACIJA

U pariskom potkrovju izgnaničkog skupa graja,
Sede ostarele vođe, dremaju u dimu uspomena,
Potpeticama krešu vatru oni koji igraju,
Bela gospoda se seća nekog koga više nema.

Vani kiša sipi, nema pisama iz Zavičaja,
U daljini zamire hromi korak vojnika,
I samo to ostaje, što sačuva zvuk i slika
Onog koji sada proba novi frak kod krojača.

STAROMODNI PESNIK

Kažu mi: "Proživljeno, ništa ne vaskrsava više,
Uskoro će iz sećanja mladih da se izbriše.
Pokupi svoju zastarelu rezvizitu,
Jer će biti nova umetnost u teatru."

Šta da radim? Opijam se ambrozijom,
Preostalom od mladalačkih banketa.
Izlazim s ružom u ruci, s mesecom pod pazuhom,
A ostalo nek preuzme novi poeta.

Aleksandar Vat (1900–1967)

DO KUĆE

Posedeo bih s tobom malčice
na mazovjeckom pesku
razgledao jelke
pratio zviždukom kosa.
Ali ondašnjeg. Poljskog.

Već babilje leto jeseni
upliće se između čioda
suncé zalazi kao u Poljskoj
i tužno vresište
svo je u ljubičastom cvetu,